

Onderwerp Implementatieplan rookvrije speelplekken, sportlocaties en
kinderboerderijen
Ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050

Bijlage(n) -

Ons kenmerk 63997-2024

Datum 21-03-2024

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte lezer,

Op 16 november 2022 heeft uw raad de motie ‘Young, Wild and Smoke-Free’ aangenomen. In deze motie verzocht u het college meer inzet te plegen op het creëren van rookvrije zones waar veel kinderen komen, in het bijzonder de openbare sport- en beweegplekken (speeltuinen), kinderboerderijen en sportportaccommodaties. Uw raad stelt voor dat het college rookvrije zones stimuleert en onderzoekt of het mogelijk is om rookvrije zones op deze locaties verplicht te stellen. Op 29 november 2023 hebben wij u per brief (zaaknummer 174236-2023) geïnformeerd dat we meer tijd nodig hadden om uit te zoeken wat voor de specifiek genoemde plekken nodig is. In deze brief informeren wij u over het onderzoek, het juridisch kader en de voortgang van de implementatie.

Aanleiding

Naar aanleiding van een landelijke campagne op weg naar een rookvrije generatie hebben we in 2016 en 2020 samen met de GGD en de provincie Groningen campagne gevoerd voor het rookvrij maken van zoveel mogelijk plekken waar kinderen sporten en bewegen. Het aantal rokers in onze samenleving daalt steeds verder sinds de beweging van de Rookvrije Generatie. Er lijkt een kloof te ontstaan tussen rokers en niet-rokers. Rokers zien anti-rookmaatregelen geregeld als betutteling en als ongewenste bemoeizucht. Niet-rokers hebben last van het rookgedrag, zeker in de buurt van hun kinderen. Zowel rokers als niet-rokers, zo blijkt uit een peiling, vinden het lastig om hierover met een ander in gesprek te gaan, terwijl de dialoog dé oplossing is om samen kinderen te beschermen tegen het roken. Als je niet aarzelt om te zeggen wat je denkt en voelt en anderen durft te vragen of hulp aan wil bieden dan

Volgvel 1

pas kunnen we toewerken naar een rookvrije omgeving voor kinderen (Persbericht GGD campagne rookvrije generatie 11-2-2020).

Juridisch kader

Wanneer er een rookverbod zou worden ingesteld betekent dit dat de gemeente verplicht is om te handhaven. Er kan dan worden beboet door de gemeente op de overlast die de rookgassen veroorzaken, dus niet op het roken zelf. Daarnaast hebben we binnen de gemeente niet de benodigde capaciteit om goed te handhaven. Daarmee is het invoeren van een rookverbod niet haalbaar.

Wel streven we ernaar om toe te werken naar een rookvrije generatie door ons blijvend in te zetten om zoveel mogelijk plekken waar kinderen komen als rookvrije zone aan te wijzen door aanduidingen en het voeren van het gesprek met bezoekers en gebruikers. Het inkrimpen van de verkooppunten van tabakswaaren door gemeenten als ook de landelijk bepaalde prijs voor rookproducten kan hier mogelijk positief aan bijdragen.

Kinderboerderijen in de gemeente

Voor de kinderboerderijen hebben we al een passende oplossing gevonden, die vorig jaar is ingevoerd. Het rookverbod voor kinderboerderijen is opgenomen in paragraaf 8.1 Kinderboerderijen van de “Nadere regels subsidies gemeente Groningen”. Vijf kinderboerderijen in de gemeente vragen ieder jaar subsidie aan bij de gemeente Groningen. Het toezien op het niet roken is een voorwaarde om in aanmerking te komen voor subsidie. Daarnaast gaan de nadere regels ook gelden voor het hertenkamp in het Boermapark te Haren en voor de kinderboerderij in het Stadspark (behalve de regels die alleen van toepassing zijn op de subsidies). Deze ontvangen namelijk geen subsidie, want ze vallen onder ons eigen beheer (Natuur- en Duurzaamheid Educatie (NDE)). Voor het hertenkamp is het beheer door ons uitbesteed aan Stichting Burgemeester Boermapark en met ondersteuning vanuit de NDE. De kinderboerderij in het Stadspark is al een rookvrije zone. Dit wordt met een bord aangegeven. Ook het hertenkamp zal worden aangewezen als rookvrije zone door het plaatsten van een bord of stoeptegels.

Speeltuinen

Naast de kinderboerderijen zijn er op dit moment ook al een aantal rookvrije speeltuinen door bewoners gerealiseerd. Voorbeelden van rookvrije speeltuinen zijn: H.A Kooykerplein (Oosterpark), Barkmolenstraat (De Meeuwen), Coendersborg en Stadspark. Door middel van een markering, stoeptegels of bord is aangegeven dat het om een rookvrije zone gaat. De gemeente Groningen beheert en onderhoud meer dan 700 speelplekken in de gemeente. Het gaat in eerste instantie te ver om bij elke speeltuin met borden, stoeptegels of markeringen aan te geven dat het een rookvrije zone betreft, doordat we zoveel speeltuinen beheren, maar ook omdat het soms maar om een speelplek met één speeltoestel gaat. Daarom zijn wij voornemens om in 2024 bij ongeveer 80 gemeentelijke speelplekken markeringen, stoeptegels of borden aan te brengen of te plaatsen. Hieronder vallen rond de 40 speelplekken met 11 of meer speeltoestellen. De overige 40 speelplekken, kleiner in omvang, staan op de onderhouds- en vervangingslijst van dit jaar. Voor elke speelplek geldt dat het afhangt van de locatie of we gaan werken met markeringen, stoeptegels of borden of een combinatie hiervan. Tegelijkertijd zullen we nadenken hoe we de werking van de

rookvrije speeltuinen gaan toetsen, zodat we in de toekomst wellicht meer speeltuinen rookvrij kunnen maken.

Sportparken

We hebben binnen de sport de ambitie om alle sportparken rookvrij te maken voor de nieuwe rookvrije generatie. Vanuit de landelijke en provinciale campagne (2016) hebben we actie ingezet op het rookvrij maken van de sportparken. We zijn toen een pilot gestart om sportclubs te stimuleren om het sportpark rookvrij te maken. De afgelopen jaren hebben zich meerdere sportclubs gemeld die op vrijwillige basis mee wilden werken aan dit rookvrij maken van sportparken of delen ervan. Wij hebben deze clubs ondersteund met markeringen zoals borden bij de entree van het sportpark die we via de GGD campagne konden bestellen. Ook is er met de clubs gesproken over het rookvrije beleid. Om te kijken hoe het met het rookgedrag staat op de sportparken hebben we een enquête gehouden om te evalueren hoe deze pilot op vrijwillige basis loopt en wat ze eventueel nodig hebben van de gemeente.

Er hebben 20 van de 50 clubs de enquête ingevuld. De meningen lopen uiteen over het anti-rookbeleid wat aansluit bij de peiling van de campagne van de GGD. Een groot deel van de sportclubs staat wel achter dit beleid, besteedt er aandacht aan binnen de club maar gedogen op bepaalde momenten en op bepaalde plekken nog wel het roken. Clubs creëren namelijk zelf een eigen plek op het sportpark waar mensen kunnen roken. Een aantal clubs is van mening dat dit een veranderproces is die in het DNA van de club moet komen en niet alleen uitgedragen moet worden door bestuursleden. Dit veranderproces kost tijd en kan volgens deze clubs alleen op natuurlijke wijze tot verandering leiden. Bij bijna alle clubs wordt er tijdens jeugdwedstrijden niet gerookt langs de velden. Eén sportclub heeft aangegeven wel ondersteuning te willen van een Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG)-Teamfit coach die de club hierin kan begeleiden. Er zijn enkele clubs die niet willen meedoen aan het anti-rook beleid, omdat zij aangeven dat het niet bij de clubcultuur past of uit angst dat vrijwilligers hierdoor weglopen. De Sportkoepel is meegenomen in de voortgang van het rookvrij maken van de sportparken.

Wij zijn positief over de stappen die al zijn gezet maar gaan wat steviger inzetten op het rookvrij maken van de sportparken. Dit doen wij door een algeheel rookverbod in te stellen langs de sportvelden tijdens trainingen en wedstrijden. Wij beseffen dat met name het sociale aspect van de club, de zogeheten derde helft, belangrijk is voor het bestaansrecht en de binding van leden van de club en zullen om die reden in overleg met de clubs plek(ken) op het sportpark aanwijzen waar nog wel gerookt mag worden. Inmiddels hebben wij alle gemeentelijke sportparken voorzien van een entreebord waarop staat dat het sportpark een rookvrij terrein is. Daarnaast zullen we het anti-rookbeleid blijvend onder de aandacht brengen van de clubs via onze social media kanalen, in de parkoverleggen en in de persoonlijke contacten met de clubs. Ook zullen we kijken hoe we de huisregels hierop kunnen aanpassen. We werken stapsgewijs toe naar het geheel rookvrij maken van de sportparken. Hierbij hebben we het voornemen om de Sportkoepel actief te betrekken en te laten meedenken om zoveel mogelijk rookvrije sportparken te creëren.

Volgvel 3

Openbare sport en beweegplekken

Voor de openbare sport- en beweegplekken zijn we voornemens, net als bij de speeltuinen, te gaan werken met rookvrije stoeptegels, markeringen of borden. Binnen de gemeente kunnen we melden welke nieuwe rookvrije zones er aangewezen zijn.

Kortom, we blijven ons inzetten op het rookvrij maken van plekken waar veel kinderen komen. Omdat we niet kunnen handhaven op het roken zelf werkt alleen de lijn van de bewustwording wat moet leiden tot het nieuwe normaal. Wij blijven ons hard maken voor een rookvrije generatie.

Over een jaar komen we terug bij uw raad met een stand van zaken wat betreft de voortgang van het rookvrij maken van bovengenoemde plekken.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.